

СИТНИЧАРНИЦА

„Код срећне руке“

© Горан Петровић
Права за српско издање © 2011 Моно и Мањана

Издавач
Моно и Мањана

За издавача
Мирослав Јосиповић
Ненад Атанасковић

Уредник
Александар Јерков

Лектура и коректура
Моно и Мањана

Дизајн корица
Душан Арсенић

Компјутерска припрема
Моно и Мањана

E-mail: office@monoimanjana.rs
www.monoimanjana.rs

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд
821.163.41-31

ПЕТРОВИЋ, Горан, 1961-
Ситничарница "Код срећне руке" / Горан Петровић. -
Београд : Моно и Мањана, 2011 (Нови Сад : Сајнос).
- 313 стр. ; 21 см. - (Едиција Путеви / [Моно и Мањана])

О писцу: стр. 307-308.

ISBN 978-86-7804-506-6
COBISS.SR-ID 186920204

2011.
Београд

Горан Петровић

СИТНИЧАРНИЦА
„Код срећне руке”

ЕДИЦИЈА
ПУТЕВИ
РАЗЛИКЕ
Powered by Mono i Manjana

ПРИСТУП.

ГДЕ СЕ ГОВОРИ
О СНЕВОЉЕНОМ БОЖИЈЕМ ДРВЦЕТУ,
ЈЕДНОМ ЗАГОНЕТНОМ ПОСЛУ,
ЈЕДНОМ ЗАГОНЕТНОМ ПИСЦУ
И ПОВЕЗУ ОД САФИЈАНА;
О ВИСИНИ НАШИХ ПЛАНИНА,
УМИЉАТОМ МИРИСУ ДЕВОЈКЕ
СА ЗВОНАСТИМ ШЕШИРОМ;
О ТУРОБНОМ АКВАРИЈУМУ,
ПОРОЗНИМ ЗИДОВИМА
И О ТОМЕ МОЖЕ ЛИ СЕ ПЛЕСАН
УХВАТИТИ У ТЕГЛИ
ПЕКМЕЗА ОД КАЈСИЈА
ОТВОРЕНОЈ У ПОНЕДЕЉАК.

1

Била је то реченица на српском. Као и друга, уосталом. Словослагана ручно. Штампана ћириличним писменима. Мимо редова се дао назрети отисак са полеђине листа. Првобитно савршено бео, папир је местимице жутео од свуда залазећег времена...

Чекајући да младић осмотри почетну страницу књиге, загонетни човек се наводно занимао разгледањем канцеларије, одавно неокреченог собичка у дну левка ходника. Не већа од скучене, просторија опште намене садржала је само расходовани архивски роло-ормар, више пута обијане браве, дубећи чивилук, две климаве столице, радни сто и саксију са сневољеном стабљиком божијег дрвцета. Омањи радни сто, искрзаних ивица, испошћене политуре, једва довољан за шест предратних томова Речника Матице српске, поратно издање Правописа и хрпу овонедељних, свеже натрукованих новинских текстова.

Светлост у собичку је била слабуњава, видик прозора су пречила рошава рамена суседне државне зграде, па се на румену крајицу сунца морало чекати подне, овде ни-

када дуже од четвртине часа, под условом да није облачно као тог позног новембра. Ваљда је зато младић био повијен, лицем готово унесен међу корице. Прочитавши прву страницу, пажљиво је окренуо лист, али је само овлашно прелетео даље редове, да би склопио књигу и стао да просуђује повез од хладноцрвеног сафијана, повез свакако претерано отмен за данашње прилике.

– Дакле? – рекао је човек, ниједна се црта његовог лица није померила да би завредила описивање.

– Дакле?! – околишио је младић, мада је наслућивао шта се од њега очекује, покушавајући да себи приушти још који тренутак за размишљање.

– Дакле, одлучите, хоћете ли да прихватите? – незнатно се намрштио човек.

– Нисам сигуран... – заустио је Адам Лозанић, студент Филолошког факултета, апсолвент на Групи за српски језик и књижевност, хонорарни коректор магазина за туризам и природу „Наше лепоте“. – Нисам сигуран шта да кажем, ово је књига, није више рукопис.

– Дабоме да није. Важно је да се придржавате услова. А то значи да нећете остављати било какве забелешке, нити друге писане трагове мимо предмета рада. Дискреција се подразумева. Сматрате ли да је надокнада недовољна, спреман сам да понудим... – поверљиво се нагнуо човек.

Адам се загрцнуо већ првим износом који му је саопштен. Од сада удвостручене своте могао је лагодно да проживи пет-шест месеци, не бринући о станарини, да напокон, на миру, доврши дипломски рад и оконча студије. Уз хонорарно место у магазину „Наше лепоте“ – таман да се прикрије данце немања.

– Великодушно. Али, мој посао има смисла само ако је, како да се изразим, примењен на рукописе. Књига је

штампана, коначна ствар, и ту се коректуром или лектуром не може богзна шта поправити. Осим тога, не знам шта би на све ово рекао аутор, дотични... – снебивао се младић, поново раскриливши корице од сафијана; на унутрашњој, насловној страници, крупније се надносило „МОЈА ЗАДУЖБИНА.“, а нешто ниже: „Написано и издано о трошку г-дина Анастаса С. Бранице, литерате“.

– Верујем да неће имати ништа против, није међу нама добрих педесетак година – некако стегнуто се осмехнуо човек. – Наглашавам, нема сродника. Но, да је и обрнуто, овај примерак је приватна својина и сматрам да имам право да унесем неке исправке. Могао бих, ако ми се прохте, да подвлачим редове, да испуним маргине, чак и да истргнем листове који ми се не допадају. Ипак, желео сам да начините неке мале измене, према мојим знацима и упутствима моје супруге. Ваш Уредник ми вели да сте брижљиви. И сâм сам помало од исте струке, те претпостављам да је то најлепша препорука за људе од нашег заната...

Адам Лозанић положи дланове на корице. Док је спремао испите, док је разаберао шта најпре да прочита са дугих спискова препоручене литературе, чинило му се да тако може да осети дамаре каквог штива. Пре приступа би увек упражњавао то безазлено сујеверје. Упркос хладном повезу од коже зване сафијан, ова је књига била топла, плаховито жива, њено скривено било је тукло под младићевим јагодицама. Као да је малочас написана, није се разликовала од недавно завршених рукописа, још врелих од пишчевих грозничавих стрепњи и надања. Можда је Адама управо та топлина и преломила.

– Добро, покушаћу – рекао је. – Не бих се обавезивао када ћу завршити, прилично је обимна, осим тога, право-

писна правила су се у међувремену више пута променила, интерпункција је неодговарајућа, уочили сте тачку иза наслова, а онда, лексика је најосетљивији део... Заправо, нисам сигуран где све желите да интервенишем?

– Када можете да почнете? – пречуо је загонетни човек.

– Сутра изјутра, вечерас сам превише уморан, новински текстови су тако ситни, а препуни грешака. Слова ми тритрају и када зажмурим. Сутра бих могао да кренем, изјутра... – говорио је младић беспотребно дуго, као да замајава сопствено питање у шта се то упушта.

– Онда, тачно у девет часова. Немојте каснити. Ако будем спречен, сачекаће вас моја супруга – устао је наручилац посла и изашао из собичка.

Адам Лозанић је остао да зури у календар укриво прибијен о унутрашњу страну управо затворених врата. Квадратни обележивач је рамио 20. новембар, понедељак. Сачекаће вас моја супруга?! А где?! И шта би све то могло да значи?! Осим ако загонетни човек није дознао за његову малу тајну. Претрну. Опет, био је убеђен, никада је никоме није саопштио. Од пре једне године, с времена на време му се чинило да за читања сусреће друге читаоце. С времена на време, само покаткад, али све јасније и јасније, досећао се тих других, већином непознатих људи, који су напоредо са њим читали исту књигу. Неке појединости је памтио као да их је одиста проживео. Свим чулима проживео. Наравски, то никада никоме није поверио. Сматрали би га лудим. У бољем случају ћушнутим. Истини за вољу, када би озбиљно размишљао о тим зачудним стварима, и сам је долазио до закључка да се његова личност опасно колеба на самој ивици здравог разума. Или му се све то причињавало од вишка литературе и мањка живота?!